

Nr 2

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62; givna Stockholms slott den 3 januari 1962.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1962.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter.

De anslag, som efter riksstatens fastställande hittills äskats för det löpan- de budgetåret, har sammanförts å tilläggsstat I (rskr. 1961: 404) och upp- går till 108 955 000 kronor å driftbudgeten samt 69 650 000 å kapitalbudge- ten. Å driftbudgeten har anvisats 2 700 000 till bärgning m. m. av regalskep- pet Wasa, 600 000 kronor till kampanj för allmänt lönsparande, 200 000 kronor till säkerhetsanstalter för sjöfarten, 65 000 000 till avskrivning av lån till Svenska skifferoljeaktiebolaget samt 40 455 000 kronor till avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster. Å kapitalbudgeten har anvisats 650 000 kronor till säkerhetsanstalter för sjöfarten, 65 000 000 kronor till lån till Svenska skifferoljeaktiebolaget och 4 000 000 kronor till jordfonden.

Vissa ytterligare anslagsäskanden å tilläggsstat till riksstaten för inneva-

rande budgetår har ansetts erforderliga och bör föreläggas riksdagen vid dess början i en sammanfattande proposition nr 2 avseende utgifter å tilläggsstat II. Skulle anslagsäskanden därutöver å tilläggsstat II under nu löpande budgetår visa sig ofrånkomliga, bör dessa sammanföras i en särskild proposition, som förelägges riksdagen vid en senare tidpunkt.

De anslagsäskanden å tilläggsstat, som nu förelägges riksdagen, har tidigare denna dag anmälts. En sammanställning av de beslut om förslag till riksdagen, som Kungl. Maj:t därvid på hemställan av vederbörande föredragande enligt bilagda utdrag av statsrådsprotokollet (*bil. 1—15*) fattat, torde få bifogas statsrådsprotokollet i detta ärende (*bihang*).

Av sammanställningen framgår, att å tilläggsstat II äskas anslag om sammanlagt 27 149 000 kronor å driftbudgeten och 15 554 000 kronor å kapitalbudgeten. Av utgifterna under driftbudgeten hänför sig 1 350 000 kronor till kostnader för kommittéer och utredningar genom sakkunniga under e c k l e s i a s t i k d e p a r t e m e n t e t s huvudtitel, 19 600 000 kronor till nytt isbrytarfartyg under h a n d e l s d e p a r t e m e n t e t s huvudtitel och 1 300 000 till utrustning m. m. av sanitetsanstalter under i n r i k e s d e p a r t e m e n t e t s huvudtitel. Övriga anslag å tilläggsstat II till driftbudgeten uppgår till mindre belopp och avser vissa merkostnader och andra utgifter, vilka icke utan betydande olägenheter anses kunna uppskjutas till nästa budgetår. — Av utgifterna på tilläggsstaten till kapitalbudgeten avser 2,3 miljoner kronor statens allmänna fastighetsfond, 1,8 miljon kronor statens utlåningsfonder, 1,5 miljon kronor fonden för låneunderstöd och 10,0 miljoner kronor statens affärsverksfonder, vilket senare belopp i sin helhet faller på kostnader för atomenergianläggningar.

Chefen för finansdepartementet hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna de förslag, om vilka Kungl. Maj:t enligt bilagda utdrag av statsrådsprotokollet för denna dag (*bil. 1—15*) fattat beslut.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Sven-Olof Norberg

Egentliga statsutgifter

Andra huvudtiteln

Utdrag av protokollet över justitiedepartementensärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1962.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, anmäler härefter under justitiedepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 samt anför därvid följande.

E. Fångvården m. m.

[1] 1. Fångvårdsstyrelsen: Avlöningar. I gällande avlöningsstat för fångvårdsstyrelsen har till avlöningar till icke-ordinarie personal upptagits en anslagspost av 1 339 000 kr.

Under hänvisning till vad jag tidigare denna dag anfört vid anmälan i statsverkspropositionen av förenämnda anslag (bil. 4 p. 34) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att medgiva, att den i avlöningsstaten för fångvårdsstyrelsen upptagna anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal må för budgetåret 1961/62 överskridas med högst 70 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

T. Johansson

Egentliga statsutgifter

Fjärde huvudtiteln

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1962.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler härefter under försvarsdepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 samt anför därvid följande.

B. Centrala förvaltningsmyndigheter

[1] 3. Försvarets sjukvårdsstyrelse: Avlöningar. I gällande avlöningsstat för försvarets sjukvårdsstyrelse är anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagen till 366 000 kr.

I skrivelse den 5 september 1961 har *försvarets sjukvårdsstyrelse* hemställt, att förenämnda anslagspost måtte få överskridas med sammanlagt 26 000 kr. Ämbetsverket skulle härigenom få möjlighet att dels anställa en ingenjör i Ag 17 och ett skrivbiträde med arvode, dels ock meddela vikariatslöneförordnande å en tjänst för biträdande byråinspektör i Ae 17, vars innehavare beviljats tjänstledighet med oavkortad lön. Förslagen motiveras i huvudsak på följande sätt.

För att medel som anvisas för anskaffning av sjukvårdsmateriel skall kunna utnyttjas på bästa sätt anser sjukvårdsstyrelsen det bland annat erforderligt, att sjukvårdsmaterielutrustningen för olika delar av krigsmakten är av samma eller likartad typ samt att samma materielbeteckningar användes vid försvarsgrenarna. Möjligheter bör därför finnas för styrelsen att verka för standardisering och typminskning. En viss differentiering av materielredovisningen samt katalogisering av sjukvårdsmaterielen påbörjades under år 1960. Arbetet utfördes av en tjänsteman inom sjukvårdsstyrelsen. För fullgörande av dennes ordinarie arbetsuppgifter anställdes en vikarie med anlitanande av sakanslag. Då möjlighet för ämbetsverket att utnyttja sak-

anslag för anställande av personal från och med budgetåret 1961/62 icke längre föreligger (prop. 1961: 1, bil. 6, s. 46), har ifrågavarande klassificerings- och katalogiseringsarbete emellertid måst avbrytas. Sjukvårdsstyrelsen finner det vara synnerligen angeläget att arbetet kan fullföljas. Ämbetsverket bör därför beredas möjlighet att anställa en ingenjör i Ag 17 samt ett skrivbiträde med arvode uppgående till högst 2 400 kr för arbetsuppgifter rörande katalogisering, standardisering, typminskning och klassificering av sjukvårdsmateriel. Beräknat för tiden den 1 oktober 1961—den 30 juni 1962 utgör medelsbehovet härför 14 400 kr.

Kungl. Maj:t har vidare genom beslut den 16 augusti 1961 (civildepartementet) medgivit, att innehavaren av en tjänst vid sjukvårdsstyrelsen för biträdande byråinspektör i Ae 17 vid tjänstledighet för genomgående av viss kurs tiden den 30 augusti 1961—den 21 juni 1962 får uppbära oavkortad lön. Jämlikt föreskrift i statens allmänna avlöningsreglemente (8 § A. 1 mom. andra stycket) skall förordnande att under ifrågavarande tid uppehålla befattningen som biträdande byråinspektör utgöra vikariatslöneförordnande. Merkostnaderna härför under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal beräknas till 11 600 kr.

Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal bör alltså enligt sjukvårdsstyrelsen överskridas med (14 400 + 11 600 =) 26 000 kr.

Riksrevisionsverket, som avgivit infordrat utlåtande i ärendet, har framhållit, att Kungl. Maj:t icke synes för ifrågavarande ändamål kunna med stöd av riksdagens bemyndigande (rskr. 1961: 14) medgiva överskridande av anslagsposten Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.

Departementschefen

Som framgår av det anförda har försvarets sjukvårdsstyrelse hemställt, att den i avlöningsstaten för försvarets sjukvårdsstyrelse upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal måtte få överskridas med 26 000 kr. Ämbetsverket föreslår sålunda, att en ingenjör i Ag 17 och ett skrivbiträde med arvode om högst 2 400 kr skall få anställas för arbetsuppgifter rörande katalogisering och standardisering m. m. av sjukvårdsmateriel. Vidare erfordras enligt styrelsen medel för bestridande av kostnaderna för vikarie för en biträdande byråinspektör i Ae 17, som jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 16 augusti 1961 uppbär oavkortad lön vid tjänstledighet för genomgående av viss kurs under tiden den 30 augusti 1961—den 21 juni 1962.

Jag anser det för egen del vara angeläget, att sjukvårdsstyrelsens framställning bifalles. Jag vill erinra om att jag tidigare denna dag i statsverkspropositionen vid anmälan av sjukvårdsstyrelsens avlöningsanslag för budgetåret 1962/63 tillstyrkt, att en tjänst för ingenjör i Ag 17 inrättas vid styrelsen från och med nämnda budgetår för arbetsuppgifter sammanhängande med klassificering och standardisering av sjukvårdsmateriel. Med hänsyn till betydelsen av detta arbete anser jag, att ämbetsverket bör beredas möjlighet att redan under innevarande budgetår inrätta ifrågavarande tjänst. Medel bör även beräknas för erforderlig skrivhjälp. För arbetets behöriga gång finner jag det vidare nödvändigt, att vikariatslöneförordnande

skall kunna meddelas å en tjänst för biträdande byråinspektör i Ae 17, vars innehavare under huvuddelen av budgetåret 1961/62 är tjänstledig med oavkortad lön.

Kostnaderna för realiserande av de nu framlagda förslagen — av sjukvårdsstyrelsen beräknade till 26 000 kr — kommer att belasta den i ämbetsverkets avlöningsstat uppförda anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Kostnaderna rymmes emellertid inte inom ramen för anslagsposten — 366 000 kr. Posten, som är obetecknad, måste därför överskridas. Jag föreslår, att riksdagens medgivande härtill inhämtas. Vad beträffar frågan om bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta om anslagsöverskridande för anställande av vikarie å byråinspektörstjänsten vill jag hänvisa till vad chefen för civildepartementet anfört i ämnet i årets statsverksproposition (bil. 2, p. 2).

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva att den i avlöningsstaten för försvarets sjukvårdsstyrelse för budgetåret 1961/62 upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må överskridas med högst 26 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Ake Lindwall

Egentliga statsutgifter

Femte huvudtiteln

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1962.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Nilsson, anmäler härefter under socialdepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 samt anför därvid följande.

A. Socialdepartementet m. m.

[1] 4. Kommittéer och utredningar genom sakkunniga. Under hänvisning till vad jag tidigare denna dag anfört vid min anmälan av motsvarande anslag i statsverkspropositionen (bil. 7, p. 4) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Jan Lagergren

Egentliga statsutgifter

Sjätte huvudtiteln

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1962.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Skoglund, anmäler härefter under kommunikationsdepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 samt anför därvid följande.

I. Diverse

[1] 8. **Viss beredskapsutrustning.** Under åberopande av vad jag tidigare denna dag anført vid min anmälan i statsverkspropositionen av kommunikationsdepartementets driftbudget (bil. 8, p. 64) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Viss beredskapsutrustning* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Bo Järmark

Egentliga statsutgifter

Åttonde huvudtiteln

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1962.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Edenman, anmäler här- efter under ecklesiastikdepartementets handläggning hörande ärenden an- gående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 och anför därvid följande.

A. Ecklesiastikdepartementet m. m.

[1] 3. **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Med hänvisning till vad jag tidigare denna dag anfört vid anmälan i statsverkspropositionen av frågan om anslag till detta ändamål (bil. 10, p. 3) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 1 350 000 kr.

F. Lärarutbildning

[2] 27. **Utbildning av lärare vid yrkesundervisningen.** Med hänvisning till vad jag tidigare denna dag vid anmälan i statsverkspropositionen av före- varande anslag (bil. 10, p. 296) anfört beträffande tvåårig utbildning av gymnasieingenjörer till lärare vid tekniska läroverk, beräknar jag ett be- lopp av 500 000 kr. vara erforderligt under anslaget för innevarande bud- getår. För att ersättning till deltagare i ifrågavarande utbildning skall kunna utgå under den tid som infaller under innevarande budgetår torde anslaget Ersättning till deltagare i utbildning av lärare vid yrkesundervisningen få

överskridas med erforderligt belopp, vilket kan uppskattas till 375 000 kr.
Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Utbildning av lärare vid yrkesundervisningen* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Sanfrid Fenger

Egentliga statsutgifter

Nionde huvudtiteln

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1962.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Holmqvist, anmäler här- efter under jordbruksdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 samt anför därvid följande.

A. Jordbruksdepartementet m. m.

[1] 5. **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Under åberopande av vad jag tidigare denna dag anført i statsverkspropositionen (bil. 11, p. 5) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kr.

H. Veterinärväsendet m. m.

[2] 6 a. **Anskaffande av viss laboratorieutrustning m. m.** För att under beredskapstillstånd och krig tillgodose behovet av veterinärmedicinska preparat och undersökningar upprättas bland annat fasta veterinärmedicinska laboratorier. Ansvaret för dessa laboratorier har hittills åvilat krigsmakten men har från och med ingången av år 1962 överförts på det civila veterinärväsendet.

Departementschefen

För upprättandet av nyssnämnda laboratorier skall i första hand tagas i anspråk de resurser, som finns vid statens veterinärmedicinska anstalt samt

andra civila veterinärbakteriologiska laboratorier. Härutöver erfordras emellertid under den närmaste tiden viss kompletterande utrustning till ett belopp av 700 000 kr.

Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen
att till *Anskaffande av viss laborieutrustning m. m.*
å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 700 000 kr.

J. Lantmäteri- och kartväsendet

[3] 10. Rikets allmänna kartverk: Kartarbeten m. m. Å riksstaten för budgetåret 1961/62 är under förevarande anslagsrubrik uppfört ett anslag av 2 246 000 kr.

Rikets allmänna kartverk (skr. 20/10 1961) hemställer, att å tilläggsstat för budgetåret 1961/62 anvisas 192 000 kr. för att täcka vissa kostnadsökningar.

Kartverket erinrar om att ämbetsverket i anslagsäskandena för budgetåret 1962/63 hemställt om höjning av förevarande anslag med 150 000 kr. för att bestrida ökade traktamentsutgifter och med 42 000 kr. för att täcka ökade omkostnader för flygfotografering. Dessa anslagshöjningar hänför sig dels till fr. o. m. den 1 juli 1961 företagna höjningar av enligt allmänna resereglementet och resereglementet för kartverket utgående traktamenten, dels till avtalsenliga kostnadsökningar för underhåll och skötsel av de av kartverket disponerade flygplanen. Kostnadsstegringarna i fråga inverkar i sin helhet på utgifterna redan budgetåret 1961/62. Någon möjlighet att inrymma de ökade utgifterna inom ramen för anvisade medel finns inte, där- est kartverket skall kunna uppfylla den av 1961 års riksdag beslutade intensifieringen av kartframställningen.

Departementschefen

De av kartverket angivna utgiftsökningarna, som är av automatisk karaktär, anser jag bör täckas genom att å tilläggsstat för budgetåret 1961/62 anvisas 192 000 kr. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen
att till *Rikets allmänna kartverk: Kartarbeten m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 192 000 kr.

M. Diverse

[4] 17. Bidrag vid förlust på grund av naturkatastrof m. m. Riksdagen har medgivit att Kungl. Maj:t får förfoga över det å riksstaten för budgetåret 1957/58 under denna anslagsrubrik uppförda reservationsanslaget även under innevarande budgetår.

I skrivelse den 8 augusti 1961 har arbetarkommunerna i Fjälkinge, Gualöv, Kiaby, Nymö, Rinkaby, Skånes Viby, Vanneberga och Åhus vädjat om hjälp åt tobaksodlarna i nordöstra Skåne i anledning av den felslagna tobaksskörden. I skrivelsen framhålles att ett flertal odlingar drabbats av total förstörelse och att läget är katastrofalt särskilt då det bland de mindre odlarna finns ensamstående kvinnor, folkpensionärer och andra, vilka för sin utkomst är starkt beroende av vad tobaksodlingen kan ge.

Y t t r a n d e n. *Statens jordbruksnämnd* anför att det permanenta skördeskadeskyddet inte omfattar skador på tobaksodling. Samtidigt anför nämnden, att det undandrar sig dess bedömande i vad mån behållningen på reservationsanslaget Bidrag vid förlust på grund av naturkatastrof kan användas för ändamålet.

Styrelsen för *Svenska tobaksaktiebolaget* framhåller, att de skador som åsamkats årets tobaksskörd genom mögelsvamp medfört att skörden endast uppgår till 85 ton mot normalt 350 ton. Odlarnas bruttointäkter kommer därför att nedgå från normalt ca 1,65 miljoner kr. till 0,47 miljoner kr. eller med ca 1,2 miljoner kr. Styrelsen anför vidare, att antalet odlare detta år varit 705 med en totalareal av 150 ha. Odlarna kan indelas i följande grupper.

Grupp nr.	Tobaksareal, ha	Antal odlare	Procent av total tobaksareal
I.....	—0,25	559	44,60
II.....	0,25—0,50	97	20,14
III.....	0,5 —1,0	33	13,82
IV.....	1,0 —4,5	16	21,44

Bolagsstyrelsen anför fortsättningsvis bl. a. följande.

Odlarna i grupp I utgörs huvudsakligen av arbetare och hantverkare, som har hus och täppa och inte bedriver annan odling än tobaksodling. Av odlarna i grupp II kan ungefär hälften hänföras till samma kategori som odlarna i grupp I. Övriga odlare i gruppen är småbrukare med brukningsenheter på omkring fem ha. Grupp III består till ungefär lika delar av småbrukare med brukningsenheter upp till fem ha och av jordbrukare med större enheter. I grupp IV slutligen ingår jordbrukare med brukningsenheter av varierande storlek.

Styrelsen redovisar vidare skadornas fördelning sålunda.

Skördad kvantitet, %	Antal odlare	Skadad areal, ha
0	199	44,001
0—49,9	388	84,914
	587	128,915
50—74,9	85	13,958
75—84,9	14	2,360
85—99,9	16	4,238
	702	149,471
100	3	0,270
	Summa	705
		149,741

Styrelsen anser det skäligt, att odlarna erhåller hjälp, och framhåller, att det är angeläget att ersättningsfrågan avgöres snarast möjligt med hänsyn till det svåra ekonomiska läget för flertalet odlare. Några svårigheter att individuellt beräkna de förluster som drabbat enskilda odlare möter ej, då bolaget för en lång följd av år har uppgifter för varje odlare beträffande areal, skörd och erhållet pris. Slutligen meddelar styrelsen, att odlarna befriats från att erlagga betalning med sammanlagt ca 30 000 kr. för av bolaget levererade plantor.

Departementschefen

Övervägande flertalet av landets tobaksodlare har i år åsamkats mycket kännbara skador på sina odlingar på grund av angrepp av tobaksbladmögel. Skadorna har haft sådan omfattning att mindre än en fjärdedel av normal skörd kunnat bärgas. Det totala inkomstbortfallet har av Svenska tobaksaktiebolaget uppskattats till cirka 1 200 000 kr.

1961 års riksdag (prop. 94; JoU 22; rskr. 227) uttalade, att så länge trädgårdsodlingen ej kunnat innefattas i det permanenta skördeskadestyddet tillgångarna under förevarande reservationsanslag kunde utnyttjas för behovsprövade kontantbidrag till skördeskadeträddade utövare av trädgårdsnäringen. Riksdagen betonade vidare önskvärldheten av att medel fanns tillgängliga under anslaget i sådan omfattning att kontantbidrag skulle kunna utbetalas till av skördeskador drabbade trädgårdsodlare utan tidsutdräkt och utan avvaktan på anslagsförstärkning från riksdagens sida. Riksdagen utgick vidare från att vid behovsprövningen av kontantbidragen tillämpades i huvudsak samma grunder som vid stödgivningen i anledning av 1960 års skördeskador.

I anslutning härtill har Kungl. Maj:t genom beslut den 1 december 1961 förordnat, att behovsprövade bidrag skall utgå till odlare av tobak, som under året fått vidkännas skördeskador. Vid prövningen av bidragsansökningarna skall i princip tillämpas samma grunder som vid beviljandet av ekonomiskt stöd till de jordbrukare och trädgårdsodlare, som under 1960 åsamkades skördeskador. Samtidigt anmodades lantbruksstyrelsen att handa bidragsgivningen och så snart anslagsbehovet kan överblickas inkomma med hemställan om erforderlig medelstildelning för ändamålet.

Den odisponerade behållningen under förevarande anslag var den 1 januari 1962 137 000 kr. Behovet av medel för att kunna lämna ekonomiskt bistånd till de tobaksodlare som fått avsevärda skador på senaste skörden kan väntas avsevärt överstiga anslagsbehållningen. Då det härjämte är erforderligt att kunna tillgodose även andra anspråk på anslaget, vilka kan uppkomma under innevarande budgetår, förordar jag att 400 000 kr. äskas å tilläggsstat II till gällande riksstat.

I avvaktan på medelsanvisningen å tilläggsstat torde för bidragsutbetalning till tobaksodlare förskottsvis böra disponeras medel ur det senast tilländalupna regleringsårets överskott av införselavgifter på jordbruksvaror.

Det förskotterade beloppet bör återbetalas snarast efter det tilläggsstatsanslaget beviljats.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag vid förlust på grund av naturkatastrof m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Stig Johansson

Egentliga statsutgifter

Tionde huvudtiteln

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1962.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, anmäler härefter under handelsdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 samt anför därvid följande.

C. Sveriges geologiska undersökning

[1]. 6. Sveriges geologiska undersökning: Järnmalminventering m. m. i Norrbotten. Under hänvisning till vad jag tidigare denna dag anført vid anmälan i statsverkspropositionen av reservationsanslaget Sveriges geologiska undersökning: Malmletning (bil. 12, driftbudgeten p. 25) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Sveriges geologiska undersökning: Järnmalminventering m. m. i Norrbotten* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kr.

H. Sjöfart

[2] 14. Nytt isbrytarfartyg. Under hänvisning till vad jag tidigare denna dag anført vid anmälan i statsverkspropositionen av reservationsanslaget Nytt isbrytarfartyg (bil. 12, driftbudgeten p. 77) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Nytt isbrytarfartyg* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 19 600 000 kr.

J. Ekonomisk försvarsberedskap

[3] 6. **Distributionsmateriel för olja.** Under hänvisning till vad jag tidigare denna dag anfört vid anmälan i statsverkspropositionen av reservationsanslaget Distributionsmateriel för olja (bil. 12, driftbudgeten p. 107) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Distributionsmateriel för olja* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Jan Palm

Egentliga statsutgifter

Elfte huvudtiteln

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1962.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Johansson, anmäler härefter under inrikesdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 samt anför därvid följande.

B. Hälso- och sjukvården

[1] 7. Utrustning m. m. av sanitetsanstalter. Under denna rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 310 000 kr.

Medicinalstyrelsens sjukvårdsberedskapsnämnd (skr. 18/10 1961) hemställer, att å tilläggsstat för budgetåret 1961/62 anvisas 1 300 000 kr. för inköp av utrustning för 21 rörliga sanitetsformationer. Nämnden anför i huvudsak följande.

De rörliga sanitetsformationerna avses tillsammans med de fasta sanitetsanstalter, till vilkas utrustning medel anvisats för innevarande budgetår, bilda en mycket viktig skyddsorganisation, vars verksamhet kan bli aktuell redan under sådana förhållanden då vårt land, utan att självt vara indraget i krig, måste mottaga större flyktingströmmar från grannländerna. Med hänsyn till därom i propositionen nr 114/1959 angående ny organisation för civilförsvaret m. m. ävensom i 1961 års statsverksproposition under elfte huvudtiteln gjorda uttalanden, vilka av riksdagen lämnats utan erinran, torde principbeslut få anses föreligga om att de rörliga formationerna skall anslutas till det allmänt civila medicinalväsendet. Sjukvårdsberedskapsnämnden har vidare erhållit Kungl. Maj:ts uppdrag att närmare utreda förutsättningarna för en sanitetsorganisation av rörliga formationer inom ramen för det allmänt civila medicinalväsendet samt att till Kungl. Maj:t inkomma med de förslag, vartill utredningen kan föranleda. Denna utredning pågår f. n. och förslag i ämnet kommer att föreläggas Kungl. Maj:t inom kort.

Rörande organisationens storlek och den för densamma erforderliga utrustningen kommer nämnden att i sitt utredningsförslag helt hänföra sig till i nämndens petita för budgetåret 1959/60 avgivna förslag. Enligt dessa skulle organisationen bestå av 21 formationer med en grundutrustning, som kostnadsberäknats till inalles 1 166 000 kr. Med hänsyn till den bl. a. av den allmänna varuskatten förorsakade kostnadsfördyring, som uppstått sedan sagda kostnadsberäkning gjordes, uppskattas det sammanlagda beloppet för utrustningen numera till i runt tal 1 300 000 kr.

Departementschefen

Vid min anmälan av förevarande anslag i 1961 års statsverksproposition redovisade jag ett förslag av medicinalstyrelsens sjukvårdsberedskapsnämnd rörande organisationen av sanitetsverksamheten i krig. Förslaget innebar bl. a., att en organisation av sanitetsanstalter skulle upprättas, bestående av dels fyra ständiga fasta anstalter i Stockholm, Göteborg, Malmö och Häl-singborg, dels 84 tillfälliga fasta anstalter, spridda över hela landet, dels ock 21 rörliga formationer. Anstalterna, som avsågs även skola överta de uppgifter, som de under kriget verksamma sanitetsanstalterna haft beträffande flyktingar, som inkommit över landets gränser, skulle drivas vid krig, krigsfara eller eljest under sådana förhållanden, som avses i 3 § krigssjukvårdslagen. Huvudmannaskapet för de fasta anstalterna borde enligt nämnden åvila primärkommun, inom vilken fast anstalt redan funnes eller avsågs skola kunna upprättas. Beträffande huvudmannaskapet för de rörliga formationerna hade nämnden tidigare föreslagit, att detta skulle åvila civilförsvaret. Med hänsyn till vad jag i denna fråga anfört i propositionen nr 114/1959 förordade emellertid nämnden nu, att de rörliga anstalterna skulle tillhöra det allmänt civila medicinalväsendet. Kostnaderna för planering av sanitetsanstalterna och för materielanskaffning till desamma borde enligt nämnden i bägge fallen bäras av statsverket.

Jag anslöt mig i princip till förslaget om en förstärkning av beredskapen på ifrågavarande område. Jag anförde därvid bl. a., att erfarenheterna från det senaste världskriget visat, att en särskild organisation krävs för att utöva den sanitära kontrollen, om flyktingar i större antal inkommer över landets gränser. En organisation för att kunna möta sådana situationer i framtiden borde förberedas redan i fredstid. Vid utformandet av denna organisation borde jämväl beaktas risken för att biologisk krigföring kan komma att tillgripas. I fråga om de rörliga formationerna uttalade jag, att man borde söka åstadkomma dessa inom ramen för det allmänt civila medicinalväsendet och att förutsättningarna för en sådan organisation borde närmare utredas.

Mitt principiella ställningstagande föranledde icke någon erinran av riksdagen. För utrustningsanskaffning m. m. beträffande de fasta anstalterna anvisades för innevarande budgetår ett anslag av 310 000 kr.

Kungl. Maj:t har sedermera den 28 april 1961 uppdragit åt sjukvårdsberedskapsnämnden att utreda nyssberörda spörsmål rörande de rörliga

formationerna. Nämnden har anmält, att förslag kommer att föreläggas Kungl. Maj:t inom kort.

Då kostnaderna för utrustningsanskaffning för de rörliga formationerna under alla förhållanden bör stanna på statsverket och då det ur beredskapsynpunkt är angeläget, att erforderlig materiel för dessa så snart som möjligt finns tillgänglig, förordar jag, att medel för anskaffningen anvisas redan under innevarande budgetår. Mot nämndens beräkning av medelsbehovet för ändamålet, 1 300 000 kr., har jag inte funnit anledning till erinran.

På grund av vad jag sålunda anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Utrustning m. m. av sanitetsanstalter* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 1 300 000 kr.

[2] 7 a. Anskaffande av viss laboratorieutrustning m. m. Något anslag för detta ändamål finnes icke upptaget i riksstaten för innevarande budgetår.

Medicinalstyrelsens sjukvårdsberedskapsnämnd (skr. 18/10 1961) hemställer, att å tilläggsstat för budgetåret 1961/62 anvisas 807 000 kr.

Nämnden anför, att det på senaste tiden skärpta utrikespolitiska läget föranlett nämnden att göra en allmän översyn av planläggningen för den allmänt civila hälso- och sjukvårdens krigsorganisation och därmed sammanhängande förhållanden. Ett av de områden, varåt nämnden ansett sig böra ägna särskild uppmärksamhet, är krigsorganisationen för de humanbakteriologiska laboratorierna, bl. a. uppgifterna ifråga om skyddet mot biologisk krigsföring. Nämnden har därvid funnit, att laboratorieorganisationen i krig bör förstärkas med viss materiel, nämligen dels provtagnings- och indikeringsmateriel vid biologiska anfall till en kostnad av ca 120 000 kr., avsedd för de epidemiologiska grupper, som planlägges skola ingå i statens bakteriologiska laboratoriums och de övriga humanbakteriologiska laboratoriernas krigsorganisation, dels transportabel apparatur för substratberedning till en kostnad av ca 217 000 kr., dels transportabel apparatur för vaccinberedning till en kostnad av 270 000 kr., dels ock diverse kemikalier till en kostnad av ca 200 000 kr., tillhoppa 807 000 kr.

Departementschefen

Försvarsplanläggningen mot biologisk krigsföring har, såvitt den ankommer på medicinalstyrelsen, hittills varit inriktad på två huvudområden, nämligen dels den humanbakteriologiska laboratorieorganisationen, dels ock organisationen för sanitär kontroll av över landets gränser inkommande flyktingströmmar. Vissa aktuella materielbehov inom sistnämnda område har jag redovisat under föregående punkt.

Med hänsyn till riskerna för att biologiska stridsmedel kommer till användning i ett kommande krig är det angeläget, att de materiella försvarsresurserna inom laboratorieorganisationen på detta område förstärkes. Jag

tillstyrker därför, att 120 000 kr. anvisas för inköp av föreslagen provtagnings- och indikeringsmateriel vid biologiska anfall.

Transportabel utrustning för substratberedning resp. vaccinerberedning erfordras för de laboratorier, som i krig skall tillverka vacciner och sera. Utrustningen för vaccinerberedning avser odlingstankar för massproduktion. Nämndens äskande av medel för inköp av diverse kemikalier avser bl. a. vattenreningstabletter och substratingredienser. Anskaffande av nu nämnd utrustning m. m. är angeläget icke blott för skyddet mot biologisk krigföring utan även med hänsyn till de krav i övrigt, som under krig kan ställas på den humanbakteriologiska laboratorieorganisationen. För höjande av laboratorieberedskapen tillstyrker jag, att medel för dessa anskaffningar nu anvisas. Sjukvårdsberedskapsnämndens beräkning av medelsbehovet för ändamålet, tillhoppa 687 000 kr., har icke föranlett någon erinran från min sida.

På grund av vad jag sålunda anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anskaffande av viss laboratorieutrustning m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 807 000 kr.

[3] 56 a. **Inköp av vissa baracker för karolinska sjukhuset m. m.** Något anslag för detta ändamål finnes icke uppfört i riksstaten för innevarande budgetår.

Direktionen för karolinska sjukhuset (skr. 20/10 1961) hemställer om anvisande å tilläggsstat för budgetåret 1961/62 av tillhoppa 500 000 kr. för uppförande och utrustning av fyra s. k. industripaviljonger inom karolinska sjukhusets område. *Direktionen* anför i huvudsak följande.

Den rådande bristen på sjukvårdspersonal av olika kategorier erbjuder stora svårigheter att till fullo utnyttja anstalterna för sluten sjukvård i landet, icke minst vid karolinska sjukhuset. En i hög grad bidragande orsak till bristen på personal vid nyssnämnda sjukhus är föreliggande svårigheter att bereda personalen bostäder i tillräcklig utsträckning. Ehuru två bostadshus om tillhoppa 151 lägenheter numera uppförts inom sjukhusområdet och 115 lägenheter inom Solna stad tillhandahållits sjukhusets personal, är bostadsläget för sjukhusets vidkommande ytterst prekärt. Samtliga till förfogande stående personalbostäder är f. n. ianspråktagna och detta i ett läge, då ej mindre än ca 300 vårdplatser icke kan utnyttjas för sitt egentliga ändamål på grund av personalbrist. Redan för den fortsatta driften i den begränsade omfattning, som planerats för innevarande budgetår, är det oundgängligen nödvändigt att bostadsbeståndet ökas. Sammanlagda behovet av personalbostäder, såvitt nu kan bedömas, uppgår till 350 å 400 lägenheter. *Direktionen* har i denna situation anhållit om Kungl. Maj:ts tillstånd att projektera ett nytt personalbostadshus om ca 225 lägenheter inom sjukhusets område samt i anslagsäskandena för nästa budgetår hemställt om anvisande av medel såväl för påbörjande av ifrågavarande bostadshus som erläggande av insatser för ytterligare lägenheter, som Solna stad skall tillhandahålla. Nämnda åtgärder löser emellertid icke den akuta bristsituatio-

nen. För att kunna rekrytera erforderlig personal till de vårdavdelningar, som nu hålles igång, och serviceavdelningarna samt för att kunna öppna vissa vårdavdelningar m. m. inom alkoholkliniken och thoraxklinikerna tvingas direktionen att taga i anspråk vissa vårdavdelningar inom bl. a. alkoholklinikbyggnaden för bostadsändamål. Alkoholkliniken beräknas bli färdigställd omkring den 1 januari 1962. Trots detta behövs minst 40 personalbostäder såväl för nyrekrytering som — icke minst — för att kunna behålla personal som överväger att lämna sin anställning på grund av tidsödande och tröttsamma resor mellan sjukhuset och avlägset belägna bostäder. För direktionen har det framstått som oundgängligt att i denna ytterst pressade situation överväga varje till buds stående möjlighet att snabbt förbättra personalbostadsläget. Härvid har förslag väckts att under medverkan av arbetsmarknadsstyrelsen inom sjukhusets område få s. k. industri-paviljonger uppförda som provisoriska bostäder för minst 40 befattningshavare, främst biträdespersonal. Arbetsmarknadsstyrelsen har meddelat, att styrelsen är beredd att till sjukhuset överlåta fyra paviljonger, var och en innehållande 10 enkelrum jämte bilokaler. De erbjudna byggnaderna är väl lämpade för avsett ändamål.

Kostnaderna för byggnaderna beräknas till sammanlagt 460 000 kr., vari ingår kostnader för iordningställande av tomtmark och erforderliga grundarbeten med 80 000 kr. samt för framdragning och inkoppling av ledningar för vatten och avlopp, värme och elektricitet med 15 000 kr. I kostnaderna för byggnaderna inkluderas viss enklare möblering. Kostnaderna för övriga erforderliga inventarier kan därför begränsas till sammanlagt 40 000 kr.

De sammanlagda kostnaderna för iordningställande av ifrågakvarande bostäder uppgår således till $(460\ 000 + 40\ 000)$ 500 000 kr., vilka kostnader åtminstone delvis kommer att täckas av inflytande hyror. I den mån paviljongerna om ett antal år ej erfordras för bostadsändamål kan de väl nyttjas för andra angelägna lokalbehov vid sjukhuset. Direktionen åsyftar då i första hand det stora behovet av lokaler i samband med utbildning av personal av olika kategorier.

Departementschefen

I likhet med direktionen anser jag, att en av de viktigaste förutsättningarna för en förbättrad personalrekrytering vid sjukhuset är tillgång till personalbostäder i erforderlig utsträckning. I första hand bör behovet av dylika bostäder tillgodoses inom den allmänna bostadsmarknaden, och jag räknar med att ytterligare ett antal bostäder i Solna stad i enlighet med ett av staden tidigare givet löfte inom kort skall kunna ställas till sjukhusets förfogande. Dessa bostäder torde emellertid icke komma att täcka det föreliggande behovet. Olika möjligheter att därutöver förse sjukhuset med personalbostäder undersökes f. n. För att på kort sikt lösa det akuta behovet av bostäder krävs emellertid särskilda åtgärder. Det av direktionen framlagda förslaget att anskaffa och å sjukhusområdet uppställa fyra bostadsbaracker synes mig i rådande läge vara en godtagbar utväg. Kostnaderna härför inklusive utrustningskostnaderna har beräknats till 500 000 kr. Denna beräkning har icke givit mig anledning till erinran. Mot bakgrund av det anförda och med hänsyn till vad direktionen jämväl i övrigt uttalat anser jag mig böra tillstyrka direktionens förslag. Jag förordar, att för ändamålet erfor-

derliga medel anvisas å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår. Därvid bör med hänsyn till anordningens tillfälliga natur medlen anvisas över ett särskilt anslag med benämningen Inköp av vissa baracker för karolinska sjukhuset m. m. och givas karaktären av reservationsanslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Inköp av vissa baracker för karolinska sjukhuset m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr.

E. Civilförsvaret m. m.

[4] 1. **Civilförvarsstyrelsen: Avlöningar.** Av beredskapsskäl har under hösten 1961 åtgärder vidtagits för att under innevarande budgetår intensifiera det pågående uppbyggnadsarbetet inom civilförsvaret. Såsom jag redovisat vid anmälan av förevarande anslag för nästa budgetår i statsverkspropositionen, har Kungl. Maj:t för sådant ändamål genom beslut den 17 november 1961 medgivit, att vid civilförvarsstyrelsen må under innevarande budgetår anställas viss ytterligare extra personal utöver den, för vilken medel beräknats under styrelsens avlöningsanslag. Medel har i statsverkspropositionen äskats för bibehållande av personalen under budgetåret 1962/63. Kostnaderna för personalförstärkningen beräknar jag för innevarande budgetår till omkring 260 000 kr., varav 200 000 kr. utgör grundlönekostnader. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att medgiva, att den i avlöningsstaten för civilförvarsstyrelsen upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1961/62 överskridas med högst 200 000 kr.

[5] 12. **Bidrag till vissa frivilliga organisationer.** Under denna rubrik har å riksstaten för innevarande budgetår anvisats ett anslag av 680 000 kr. Av medlen har ett belopp av högst 480 000 kr. disponerats för bidrag till av Sveriges civilförvarsförbund, Svenska röda korset och Svenska brandkårernas riksförbund anordnad frivillig utbildningsverksamhet, huvudsakligen självskyddsutbildning.

I krig måste människorna i stor utsträckning kunna hjälpa sig själva och andra, när situationen kräver det och civilförsvaret ej hunnit komma till undsättning. Självskyddsutbildningen omfattar enklare utbildning i sjukvård, brandskydd och personligt skydd och syftar till att möjliggöra dylika hjälpinsatser. Verksamheten bedrives med statligt stöd av de nämnda frivilliga organisationerna under civilförvarsstyrelsens inseende. Intresset för självskyddsutbildning har från allmänhetens sida visat sig vara påtagligt positivt. De till bidrag åt verksamheten för budgetåret avsedda medlen är f. n. praktiskt taget förbrukade. Då jag finner det betydelsefullt, ej minst mot bakgrunden av det utrikespolitiska läget, att självskyddsutbildningen

ej avstannar på grund av bristande medel för verksamheten, förordar jag, att ytterligare 500 000 kr. anvisas för innevarande budgetår till bidrag vid anordnande av självskyddsutbildning.

På grund av vad jag sålunda anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till vissa frivilliga organisationer* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett anslag av 500 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Börje Alpsten

Kapitalinvesteringar

Försvarsdepartementet

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1962.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler härefter under försvarsdepartementets handläggning hörande ärende angående kapitalinvestering å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 samt anför därvid följande.

V. Statens utlåningsfonder

[1] 1 a. **Värnpliktslånefonden.** Under hänvisning till vad jag tidigare denna dag anfört vid anmälan i statsverkspropositionen av förenämnda anslag (bil. 6, p. 219) hemställer jag, att Kungl. Ma:jt måtte föreslå riksdagen att till *Värnpliktslånefonden* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 145 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Ake Lindwall

Kapitalinvesteringar

Socialdepartementet

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1962.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Nilsson, anmäler härefter under socialdepartementets handläggning hörande ärende angående kapitalinvestering å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 samt anför därvid följande.

V. Statens utlåningsfonder

[1] 1. Lånefonden för bostadsbyggande. Riksdagen har medgivit, att preliminära beslut om lån under budgetåret 1961/62 må meddelas intill ett belopp av 970 000 000 kr.

Bostadsstyrelsen har föreslagit, att ramen för den preliminära långivningen ökas med 90 000 000 kr. till 1 060 000 000 kr. Beträffande styrelsens motivering för förslaget får jag hänvisa till den redogörelse härför, som jag lämnat vid anmälan tidigare denna dag av fråga om anslag till lånefonden för bostadsbyggande för budgetåret 1962/63.

Departementschefen

Den av riksdagen fastställda ramen för preliminär långivning under budgetåret 1961/62 har grundats på en antagen produktionsvolym av 70 000 lägenheter, varav 66 000 förutsatts bli föremål för statlig belåning.

Bostadsstyrelsens förslag grundas på en antagen ökning av bostadsbyggandet med 5 000 lägenheter.

En ökning av igångsättningen av nya byggnadsföretag utöver det förut fastställda programmet är angelägen med hänsyn till behovet av större bostadsbyggande på orter med ett expanderande näringsliv. Under hänsynstagande till de krav på återhållsamhet i investeringsverksamheten, som det

samhällsekonomiska läget f. n. ställer, föreslår jag en utvidgning av bostadsbyggnadsprogrammet för innevarande budgetår med 3 000 lägenheter.

Låneramen för innevarande budgetår behöver vidgas med 70 000 000 kr. för att möjliggöra den angivna ökningen av bostadsbyggandet. Vid denna beräkning har jag tagit hänsyn till den av Kungl. Maj:t i december 1961 beslutade höjningen av de maximerade belåningsvärdena för småhus. Ramen bör alltså fastställas till 1 040 000 000 kr.

Under återopandande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att medgiva, att under budgetåret 1961/62 preliminära beslut om lån, som skall utgå från lånefonden för bostadsbyggande, må meddelas intill ett belopp av 1 040 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Ian Lagergren

Kapitalinvesteringar

Kommunikationsdepartementet

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1962.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Skoglund, anmäler härefter under kommunikationsdepartementets handläggning hörande ärende angående kapitalinvestering å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 samt anför därvid följande.

I. Statens affärsverksfonder

D. Statens vattenfallsverk

[1] 2. Atomenergianläggningar. Under återopande av vad jag tidigare denna dag anfört vid min anmälan i statsverkspropositionen av kapitalinvesteringarna under statens vattenfallsverk (bil. 8 p. 71) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Atomenergianläggningar* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 10 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Bo Järmark

Kapitalinvesteringar

Ecklesiastikdepartementet

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1962.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Edenman, anmäler här- efter under ecklesiastikdepartementets handläggning hörande ärende angående kapitalinvestering å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 samt anför därvid följande.

VI. Fonden för låneunderstöd

[1] 5 a. Lån till gymnasieingenjörer för utbildning till lärare. Med hänvisning till vad jag tidigare denna dag vid anmälan i statsverkspropositionen av anslaget Utbildning av lärare vid yrkesundervisningen (bil. 10, p. 296) anfört beträffande tvåårig utbildning av gymnasieingenjörer till lärare vid tekniska läroverk hemställer jag, att ett nytt investeringsanslag med den inledningsvis angivna rubriken måtte upptagas i riksstaten för innevarande budgetår och att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Lån till gymnasieingenjörer för utbildning till lärare* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Sanfrid Fenger

Kapitalinvesteringar

Jordbruksdepartementet

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1962.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Holmqvist, anmäler härefter under jordbruksdepartementets handläggning hörande ärenden angående kapitalinvesteringar å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 samt anför därvid följande.

III. Statens allmänna fastighetsfond

[1] 29 a. Byggnadsarbeten vid statens reproduktionsanstalt. Under återopande av vad jag tidigare denna dag anfört i statsverkspropositionen (bil. 11, p. 169) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid statens reproduktionsanstalt* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 700 000 kr.

V. Statens utlåningsfonder

[2] 10. Fiskerilånefonden. Under hänvisning till vad jag tidigare denna dag anfört vid anmälan i statsverkspropositionen av frågan om ramen för utlåning från fonden (bil. 11, p. 173) föreslår jag en utvidgning av ramen för fiskerilån under budgetåret 1961/62 från 3,8 till 5,5 miljoner kr. Vid sistnämnda lånevolym erfordras ett kapitaltillskott av 1,7 miljoner kr. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

a) medgiva, att under budgetåret 1961/62 ett belopp av 5 500 000 kr. må av Kungl. Maj:t disponeras för lån från fiskerilånefonden

b) till *Fiskerilånefonden* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 1 700 000 kr.

VI. Fonden för låneunderstöd

[3] 5 b. Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. För detta ändamål anvisades senast för budgetåret 1957/58 ett investeringsanslag av 200 000 kr. För budgetåren 1958/59—1961/62 har anslag för ändamålet inte anvisats. Vid ingången av budgetåret 1961/62 utgjorde den disponibla behållningen å anslaget 377 500 kr.

Bestämmelserna rörande anslagets användning är meddelade i kungörelsen den 11 maj 1934 (nr 138) angående lån av statsmedel för främjande av beredning, förvaring och avsättning av fisk, ändrad genom kungörelsen 1948: 314.

I jordbruksutskottets utlåtande 1961: 7 har utskottet utan erinran från riksdagens sida anfört, att därest behållningen under förevarande anslag ej förslår för att täcka de låneanspråk, som anses böra tillgodoses, torde Kungl. Maj:t få förutsättas komma att hos riksdagen begära viss medelsökning genom tilläggsstatsanvisning.

Fiskeristyrelsen (skr. 17/8 1961) hemställer, att under förestående anslagsrubrik anvisas 500 000 kr. å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1961/62.

Departementschefen

Med hänsyn till vad som nu är känt beträffande behållningen å anslaget samt inkomna låneansökningar anser jag mig böra förorda att till här avsett ändamål anvisas ett belopp av 350 000 kr. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 350 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Stig Johansson

Kapitalinvesteringar

Handelsdepartementet

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1962.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, anmäler härefter under handelsdepartementets handläggning hörande ärende angående kapitalinvestering å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 samt anför därvid följande.

VI. Fonden för låneunderstöd

[1] 8. Lån till Aktiebolaget Oljetransit. Under åberopande av vad jag tidigare denna dag anført vid anmälan i statsverkspropositionen av kapitalinvesteringar under Fonden för låneunderstöd: Lån till Aktiebolaget Oljetransit (bil. 12, kapitalbudgeten p. 126) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Lån till Aktiebolaget Oljetransit* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 800 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Jan Palm

Kapitalinvesteringar

Inrikesdepartementet

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1962.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Johansson, anmäler härefter under inrikesdepartementets handläggning hörande ärende angående kapitalinvestering å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 samt anför därvid följande.

III. Statens allmänna fastighetsfond

[1] 41. Vissa skyddsrumsanläggningar. För detta ändamål har för budgetåret 1961/62 anvisats ett investeringsanslag av 2 000 000 kr. För fullföljande av vissa kompletteringsarbeten m. m. beräknar jag för innevarande budgetår ett ytterligare medelsbehov av 1 559 000 kr.

Med hänsyn till ärendets natur bör en redogörelse för den upptagna frågan icke lämnas i statsrådsprotokollet. Ytterligare upplysningar bör i stället meddelas riksdagens vederbörande utskott.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa skyddsrumsanläggningar* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 1 559 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Börje Alpsten

Förteckning
över av Kungl. Maj:ts hos riksdagen äskade anslag å tilläggsstat II
till riksstaten för budgetåret 1961/62

Driftbudgeten

A. Egentliga statsutgifter

V. Socialdepartementet

A: 4	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	200 000
------	--	---------

VI. Kommunikationsdepartementet

I: 8	Viss beredskapsutrustning, <i>reservationsanslag</i>	150 000
------	--	---------

VIII. Ecklesiastikdepartementet

A: 3	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	1 350 000
F: 27	Utbildning av lärare vid yrkesundervisningen, <i>reservationsanslag</i>	500 000
		1 850 000

IX. Jordbruksdepartementet

A: 5	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	300 000
H: 6 a	Anskaffande av viss laboratorieutrustning m. m., <i>reservationsanslag</i>	700 000
J: 10	Rikets allmänna kartverk: Kartarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i>	192 000
M: 17	Bidrag vid förlust på grund av naturkatastrof m. m., <i>reservationsanslag</i>	400 000
		1 592 000

X. Handelsdepartementet

C: 6	Sveriges geologiska undersökning: Järnmalmsinventering m. m. i Norrbotten, <i>reservationsanslag</i>	150 000
H: 14	Nytt isbrytarfartyg, <i>reservationsanslag</i>	19 600 000
J: 6	Distributionsmateriel för olja, <i>reservationsanslag</i>	500 000
		20 250 000

XI. Inrikesdepartementet

B: 7	Utrustning m. m. av sanitetsanstalter, <i>reservationsanslag</i> ..	1 300 000
B: 7 a	Anskaffande av viss laboratorieutrustning, <i>reservationsanslag</i>	807 000
B: 56 a	Inköp av vissa baracker för karolinska sjukhuset m. m., <i>reservationsanslag</i>	500 000

E: 12 Bidrag till vissa frivilliga organisationer	500 000
	<u>3 107 000</u>
Säger för driftbudgeten	27 149 000

Kapitalbudgeten**Kapitalinvestering***I. Statens affärsverksfonder***D. Statens vattenfallsverk****Kommunikationsdepartementet**

2	Atomenergianläggningar	10 000 000
---	------------------------------	------------

*III. Statens allmänna fastighetsfond***Jordbruksdepartementet:**

29 a	Byggnadsarbeten vid statens reproduktionsanstalt	700 000
------	---	---------

Inrikesdepartementet:

41	Vissa skyddsrumsanläggningar	1 559 000
		<u>2 259 000</u>

*V. Statens utlåningsfonder***Försvarsdepartementet:**

1 a	Värnpliktslånefonden	145 000
-----	----------------------------	---------

Jordbruksdepartementet:

10	Fiskerilånefonden	1 700 000
		<u>1 845 000</u>

*VI. Fonden för låneunderstöd***Ecklesiastikdepartementet:**

5 a	Lån till gymnasieingenjörer för utbildning till lärare....	300 000
-----	--	---------

Jordbruksdepartementet:

5 b	Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.....	350 000
-----	--	---------

Handelsdepartementet:

8	Lån till Aktiebolaget Oljetransit	800 000
		<u>1 450 000</u>

Säger för kapitalbudgeten	15 554 000
---------------------------	------------